

XII. VERKLARING VAN HET ALGEMEEN NUT DER ONTEIGENING TEN BEHOEVE VAN EEN SPOORWEG VAN HET STATION KWADIJK—EDAM OVER EDAM NAAR VOLENDAM (87).

XIII. VERKLARING VAN HET ALGEMEEN NUT DER ONTEIGENING VOOR HET MAKEN VAN EENE SPOORWEGHAVEN, MET BIJBEHOORENDE WERKEN, TE HELLEVOETSLUIS, TEN BEHOEVE VAN EENE STOOMVEERVERBINDING TUSSEN HELLEVOETSLUIS EN MIDDELHARNIS EN EEN SPOORWEG VAN HELLEVOETSLUIS NAAR ROTTERDAM (88).

Deze wetsontwerpen worden achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

XIV. VERKLARING VAN HET ALGEMEEN NUT DER ONTEIGENING TEN BEHOEVE VAN DE UITBREIDING VAN HET STATION NAARDEN—BUSSUM (89).

De beraadslaging wordt geopend.

De heer de Marez Oyens, Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid: Mijnheer de Voorzitter! Ik lees in het Eindverslag: „Naar aanleiding van dit wetsontwerp werd de vraag gedaan, of het niet mogelijk ware geweest voor de uitbreiding van het station in quaestie eene eenigszins andere richting te kiezen, waarbij particuliere belangen minder werden getroffen en de onteigening dientengevolge minder kostbaar zou zijn, hetgeen met het oog op eventuele naasting van den spoorweg door het Rijk niet van belang ontbloomt werd geacht.”

Mijn antwoord kan kort zijn. Aan het station te Bussum is in de laatste jaren het verkeer, vooral het goederenverkeer, sterk toegenomen.

In de buurt van Bussum bevinden zich belangrijke kweekrijen. Bij Huizen is een suikerfabriek gelegen aan de stoomtram die beide dorpen verbindt, welke door de Nederlandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij wordt geëxploiteerd. Een en ander is oorzaak, dat er aan het station te Bussum groote bedrijvigheid heerscht. Vandaar dat al sedert lang aangedrongen werd op uitbreiding van dit station. Nu wordt in het Eindverslag gevraagd of die uitbreiding niet mogelijk zou zijn naar de andere zijde.

Ik mag vragen naar welke zijde? Het plan is uit te breiden in westelijke richting. Wanneer de uitbreiding zou geschieden naar de noordzijde, zooals men wellicht verlangt, dan zou men in conflict komen met de belangen van een aantal bloeiende kweekrijen, terwijl uitbreiding naar de zuidzijde een kostbare onteigening van villa's zou veroorzaken. Bezien uit een zuiver financieel oogpunt, moet de vraag dus ontkennend worden beantwoord. Maar er is meer. Ook technische bezwaren gelden tegen uitbreiding naar de noordzijde. Dan toch zou het geheele station verplaatst moeten worden en daarmee alle los- en laad-inrichtingen. En wat wel het ergste bezwaar van alles is, in dat geval zou het station boogvormig komen te liggen in een boog met een straal van 1000 meters. En de Kamer zal begrijpen dat dit onmogelijk is voor een station met veel goederenvervoer en waar veel gerangeerd moet worden. Noch de Regeering noch de spoorwegmaatschappij hadden hiertoe hun medewerking mogen verleenen.

De beraadslaging wordt gesloten, en het wetsontwerp zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De vergadering wordt gesloten.

VERBETERING.

Op bladz. 11, kol. 1, moet aan de lijst van tegenwoordige leden in de vergadering van 2 December 1901 nog worden toegevoegd de naam van den heer Rutgers van Rozenburg.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over de ontwerpen van wet:

- 1°. tot naturalisatie van T. JANSSEN (71);
- 2°. tot naturalisatie van F. J. G. DAHL en tien anderen (72);
- 3°. tot verhooging en wijziging van het Vde hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1901 (81);
- 4°. tot verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegroting voor 1901 (82);
- 5°. tot wijziging van hoofdstuk V der Staatsbegroting voor 1900 (92);
- 6°. houdende machtiging op de Algemeene Rekenkamer tot verevening van eene vordering ten laste van het dienstjaar 1901 (70);
- 7°. tot beschikbaarstelling van gelden, wegens verstrekkings door het Departement van Marine gedaan, voor den dienst van 1901 (80);
- 8°. houdende nadere bepalingen omtrent vrijdom van invoerrecht voor natrium-acetaat en calcium-acetaat (76);
- 9°. tot beschikbaarstelling van gelden, wegens door het Departement van Oorlog gedane verstrekkings, voor den dienst van 1901 (67);
- 10°. tot wijziging en verhooging van het VIIIste hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1901 (94);
- 11°. tot verklaring van het algemeen nut der onteigening ten behoeve van een spoorweg van het station Kwadijk—Edam over Edam naar Volendam (87);
- 12°. tot verklaring van het algemeen nut der onteigening voor het maken van eene spoorweghaven, met bijbehorende werken, te Hellevoetsluis, ten behoeve van eene stoomverbinding tusschen Hellevoetsluis en Middelharnis en een spoorweg van Hellevoetsluis naar Rotterdam (88).

Tegen deze wetsontwerpen bestond geen bezwaar.

Vastgesteld 3 December 1901.

LAAN.

VAN ASCH VAN WIJCK.

VAN PALLANDT VAN NEERIJNEN.

VAN WELDEREN RENGERS.

NIJSINGH.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot verhooging en aanvulling van het IXde hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1900. (85)

Bij het onderzoek van deze wetsvoordracht werd in eene der afdelingen, naar aanleiding van het voorgestelde art. 140bis, de vraag geopperd, waarom deze uitgaaf, welke men kon voorzien dat in 1901 moest plaats hebben, niet op de begroting voor 1901 is uitgetrokken, of, indien dit niet meer mogelijk was, suppletoir ten laste van dat dienstjaar wordt gebracht. Voorts werd opgemerkt, dat het een eenigszins vreemden indruk maakt, dat in de Memorie van Toelichting over aanwijzing van de middelen tot dekking dezer uitgaaf wordt gesproken. Behalve toch dat het niet de gewoonte is die voor elke uitgaaf in het bijzonder aan te wijzen, rust de zorg daarvoor, naar

5de VERGADERING. — 5 DECEMBER 1901.

men meende, ook meer in het bijzonder op den Minister van Financiën.

Aldus vastgesteld 3 December 1901.

LAAN.

VAN ASCH VAN WIJCK.

VAN PALLANDT VAN NEERIJNEN.

VAN WELDEREN RENGERS.

NIJSINGH.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over
het ontwerp van wet tot verklaring van het algemeen nut
der onteigening ten behoeve van de uitbreiding van het
station Naarden—Bussum. (89)

Naar aanleiding van dit wetsontwerp werd de vraag gedaan,

of het niet mogelijk ware geweest voor de uitbreiding van het station in quaestie eene eenigszins andere richting te kiezen, waarbij particuliere belangen minder werden getroffen en de onteigening dientengevolge minder kostbaar zou zijn, hetgeen met het oog op eventueele naasting van den spoorweg door het Rijk niet van belang ontbloot werd geacht.

Aldus vastgesteld 3 December 1901.

LAAN.

VAN ASCH VAN WIJCK.

VAN PALLANDT VAN NEERIJNEN.

VAN WELDEREN RENGERS.

NIJSINGH.